

Collegial-Tidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

No. 42. Den 19de October 1805.

Trykt i Kjøbenhavn hos Directeur Johan Frederik Schulz.

Undertegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.
Statsraader og Deputerede i det danske Cancellie.

Forgivninger.

Under 27 September d. A. er, igjennem Rentekammeret, udsdardt en Forordning om Skovenes Udskiftning, Bedligeholdelse og Fredning i Kongeriget Danmark. Dens Indhold er følgende.

Da Skovenes Bedligeholdelse og Fredning i Danmark er af største Vigtighed, og Erfaring har vist, deels at Skovene betydeligen aftage der, hvor Fældeskab i Samme findes, og deels at de gjældende Anordninger paa endeel Steder her i Riget ikke længere ere tilstrækkelige til at affholde Skoveiere fra at ødelægge deres Skove, især efterat Skovenes Vorthugning i de senere Tider er

ben

begyndt at blive en Hoved-Speculation ved Jordegodsfers Kjøb, saa har H. M. Justitsrædet fundet det nødvendigt, ved denne Forordning saavel at bestemme, hvorledes Fællestak & Skovene herefter skal ophæves, som og at søge den Ulempe, som ved hlin Skovenes Ødelæggelse forvoldes Staten, paa muligste Maade standset, uden at indskrænke Tiernes Raadighed over deres Skove mere, end til dette Diemed er fornødent. Det befales der or, som følger.

Capitel 1. Om Skovenes Udskiftning.

§. 1. Alt Fællestak i Skove i Danmark, naar det finder Sted imellem Overføyseiere og andre til Græsning i Skovene Berettigede, eller imellem Overføyseiere indbrødes, skal herefter ophæves, og ved Udskiftningen af saadant Fællestak iagttages de Regler, som desangaaende i det Følgende fastsættes. Denne Udskiftning bør ske inden 5 Aars Forløb fra dette Aars Udgang, de enkelte Tilfælde undtagne, hvor Rentekammeret, paa indkommende Ansøgninger og efter derved oplyste særdeles Omstændigheder, maatte bevilge en længere Tid.

§. 2. Naar i Græsnings eller Overdreve, som med Overføy ere bevoxede, er Fællestak saaledes, at een eller flere eie Skoven, og andre tilligemed ham eller dem ere berettigede til Græsningen, bør Skoveierne ved Udskiftningen tildeles de dem med Rette tilkommernde Græsnings Parter der, hvor Enhvers meste eller største Skov falder, og de Græsningsberettigede, som in-

gen

gen Skov have, saavidt muligt deres Parter paa de Steder, hvor ingen Skov findes.

§. 3. Men, dersom den, som eier Overskoven, ved at udlægges sin Græsningspart der, hvor hans Skov staaer, ikke kan faae sin hele Skovspart ind i sin Lod, og de øvrige til Græsning Berettigede altsaa ikke for deres Græsning kunne faae fuldt Bederlag paa Steder, hvor ingen Overskov findes, eller han eier alene Skoven og ikke nogen Græsning i Samme, da, saavidt de Græsningsberettigede ikke med Skoveieren kunne forenes om at modtage Skov i Godtgjærelse, bliver Skoven paa en Strækning at borttage, for at give de Græsningsberettigede den dem tilkommende Andeel for Græsningen. I den Henseende skal Skovgrunden i den Skovspart, som Skoveieren ikke, som ommældt, kan faae ind i sin Lod, eller, naar han eier alene Skov uden nogen Græsning i Samme, da Skovgrunden i hans Skov beregnes og taxeres paa efterskrevne Maade, nemlig:

- 1) skulke, da Skovgrund strækker sig saa langt, som Træernes Grene lude og Rødder rinde, de Skovstrækninger, i hvilke Træerne staae saa nær ved hinanden, at de fleste af dem naae sammen med Grenene, af Landmaaleren ikke betegnes paa Kortet, og disse Skovstrækningers Indhold beregnes som Skovgrund; men de Træer derimod, som staae enkelte, optælles og optegnes i Klasser efter den Mængde af

Brænde

Brænde, ethvert af dem taxeres og indeholde, f. Er. af $\frac{1}{2}$, 1, 2, 3, 4, 5, 6 Favnes Størrelse, og Taxeringsmændene efter Skovens Beskaffenhed der-
 efter angive, hvormange $\square$ Alen et Træe af hver af
 de forskjellige Klasser, efter de fleste Træers Top-
 pes Størrelse, bør antages at indtage med Gre-
 nene, hvilket da bliver at ansee som Skovgrund, dog
 at eenligen staaende Purrer, hvis Stammer ikke ere
 over 3 Tommer i Gjennemsnit, ikke komme i Be-
 tragtning;

- 2) Skulle Taxeringsmændene, naar Skovgrunden saales-
 des er udfundet, og' dens Areal af Landinspecteuren
 er beregnet, taxere, hvor høit den, som Græsning,
 i den Tilstand, den da, med Træer begroet, befin-
 des i, kan ansættes i Forhold til bedste Agerjord, hvor-
 efter Landinspecteuren skal af Sammes Beløb, i Hen-
 seende til den Fordeel, som de Græsningsberettigede
 vinde, naar Skoven borttages, ved da at kunne be-
 nytte deres Andeel baade til Sæd og til Græsning,
 fraregne den Trediedeel Skoveieren tilgode;
- 3) Skal Skoveieren erklære sig, om han vil bekoste Jor-
 den, ved Træer og Stenes Bortrydning og flade-
 ligt Blands Afgravning, sat i den Stand, at den
 uden Hinder kan pløies, eller om han alene vil af-
 hugge Træerne paa det Stykke, som udlægges de
 Græsningsberettigede for deres Anpart; og

4) Skulle

4) Skulle derpaa Taxeringsmændene i første Tilfælde med Hensyn til Jordens naturlige Betskaffenhed taxere Jorden i Forhold til bedste Agerjord saa høit, som om alle disse Hindringer vare ryddede af Veien, og i sidste Tilfælde, som om Træerne alene vare borthuggede.

Til forestaaende Bestemmelsers Oplysning anføres her følgende Exempel. Dersom af en Strækning, som bestaaer af 400 Tønder Land, 200 Tønder Land ere begroede med samlet Skov, og Arealet, som de enkelte omkringstaaende Træer indtage, efter den her bestemte Berægnings-Maade, er blevet ansat til 100 Tønder Land, saa er Skovgrunden her i alt 300 Tønder Land. Ansættes nu Græsningen paa denne Skovgrund at vare til eet Hoveds Græsning 10 Tønder Land, og taxeres eet Hoveds Græsning til een Tønde Land bedste Jord, saa beløber den for de Græsningsberettigede i alt 30 Tønder Land bedste Jord, fra hvilke skal afdrages $\frac{1}{3}$ Deel; og selgeligt skal til dem, foruden de 100 Tønder Land, der ikke ere blevne anseete som Skovgrund, udlægges 20 Tønder Land bedste Jord af Skovgrunden. Og, finde da Taxeringsmændene Skovgrunden af den Betskaffenhed, at, naar Træerne borthugges uden at ryddes, Græsningen kan ansættes til $\frac{1}{3}$ Deel imod bedste Jord, men at den, naar Træerne bortryddes og Vandet afgræves, med videre, kan ansættes til halvt imod bedste Jord, saa skal, foruden de 100 Tønder Land, i første

Til

Tilfælde udlægges til de Græsningsberettigede 60, og i sidste Tilfælde 40 Tønder Land.

Efterat Taxeringen er færdig, skal Landinspektøren, i Overeensstemmelse dermed, beregne og udkaste Udsætningsplanen til Bestemmelse af den Strækning, paa hvilken Skoven bør borttages for at give de Græsningsberettigede den dem, efter det foran fastsatte, tilkommande Andeel. Og skal da til de Græsningsberettigede først udlægges de Strækninger af Græsningen, paa hvilke Træerne staae meest adspredte, og dernæst, om de ikke ved disse Strækninger, naar Træerne paa Samme borttages, kunne saae fuldt Bederlag, af den mere sluttede Skov det afsløres, som ligger meest paa Udkanten af Skoven og beleiligst for de Græsningsberettigede, samt staaer i mindst god Vert, og hvis Afsløring mindst forværer Skovens Figur, dog at i intet Tilfælde noget borttages fra Skovens vestre Side, da den øvrige Skov ved saadan Borttagning vilde forvoldes Skade.

(Fortsættelsen følger.)

Ved Rescript til Stiftesøvrigheden over Trondhjems Stift, af 22 Febr. d. A., ere, i Anledning af et derom indgivet Forslag fra Biskoppen i bemældte Stift, angaaende en Skolekasses Oprettelse i det søndre og nordre Trondhjems samt Romsdals Amt, følgende Bestemmelser fastsatte.

§. 1. Skolekassens Bestemmelse er at forbedre Penningerne for de Skoleholdere, som Almuen formædelst Armod eller af andre locale Omstændigheder ikke formaae selv tilstrækkeligt at lønne, saavel som og at give udelevede, men i øvrigt fortjente Skolelærere Pension, som dog aldrig maa overstige 10 Rdlr. aarligt. Ligeledes maa af denne Skolekasse udredes Pension til fire af de værdigste og meest trængende Skoleholder-Enter, dog aldrig over 5 Rdlr. til hver.

§. 2. Skolekassen skal staa under Stiftamtmandens og Biskoppens fælles Bestyrelse og Ansvar; og have de, ved hvert Aars Udgang, at tilsende Cancelliet Extract af deres Regnskab in duplo, hvorefter de faa det ene tilbage med Decision.

§. 3. Skolekassens Indtægter skulle være følgende.

- a) De ti folge allernaadigste Reskripter af 25 Mai og 9 Septbr. 1803 til Medlæggelse bestemte 3de Capellaniers Gaarde sælges ved indtræffende Vacancer og Kjøbesummerne tilflyde denne Skolekasse.
- b) Hvad Sognepræsterne, i Folge de nævnte Reskripter, efter Capellanernes Medlæggelse, skulle betale til Skolevæsenet, deraf tilflyde de to tredie Sognets Skolekasse, men en tredie Deel den her omhandlede almindelige Skolekasse.
- c) Enhver, som forfremmes eller forflyttes til et Sognekald i de nævnte Amtter, skal betale 4 Rdlr., og

en-

enhver, som forfremmes eller forflyttes til et residerende Capellanie sammesteds, 2 Rdlr. til denne Kasse.

d) I alle Kirker i disse Amter skal ombæres en Gang om Aaret, enten Skjærtorsdag eller een af Paaskedagene, en Table, der inde Skolekasse til Bedste; ligeledes tilhører og denne Kasse, hvad der samles i Tavlen, naar Biskop eller Provst visiterer.

e) Alle Præster, som ikke have Enker at pensionere, skulle til denne Skolekasse aarligen svare $\frac{1}{10}$ af den bestemte Enke-Pension; dog skal dette kun gjælde om de Præster, som i bemældte Amter for Fremtiden blive bestiktede eller forflyttede, men ikke om dem, som nu ere i Embedet. De under Litt. d. og e. foreslagne Indkomster modtages af Biskoppen ved Colatsens Meddelelse.

§. 4. Af Skolekassen maa intet udbetales, før end den har samlet en Capital paa 5000 Rdlr. Siden maa det Halve af dens Renter udbetales; men den anden halve Deel, saavelsom dens uvisse Indkomster, lægges til Capitalen, indtil denne er voret til 10000 Rd. Naar Capitalen er flegen dertil, maae alle Renterne aarligen udbetales, og blot de uvisse Indkomster oplægges.

§. 5. Denne Skolekasses Indkomster maae kun ublaanes paa anordningsmæssigt Pant i Jordegods.

§. 6. Skolekassen skal nyde forberørte Indtægter af alle Sogne og Kirker baade i Kjøbstæderne og paa

Landet i det søndre og nordre Trondhjems samt Romsdals Amt, Trondhjems Bys alene undtagen, hvoris mod denne By ikke skal nyde nogen Understøttelse af Indretningen.

Ved Reskript til Biskoppen over Sjælands Stift af 25 Jan. d. A. er det fastsat, at den imellem Sognepræsten til St. Peders Kirke i Næstved og forhen værende Sognepræst til St. Mortens Kirke sammesteds indgaaede Forening om, vekselsviis hver 4de Onsdag at holde ordentlig Gudstjeneste i Hospitalets Bygning i bemældte Næstved, samt ligeledes maanedsviis at dele de der foresaldende præstelige Forretninger imellem sig, skal for Fremtiden være gjældende som Regel for Sognepræsterne ved bemældte Menigheder.

Blandede Efterretninger.

Cancelliet har under 12 Febr. d. A. tilskrevet samtlige Landmilice-Sessioner i Danmark saaledes.

P. M.

Cancelliet har modtaget en Forespørgsel, om de Sønner, som avles i Ægteskab af Fædre, der, efter at være blevne udfrevne, ansattes som Gesfriebere, eller siden indtræde i Underofficers Nummer, og saaledes forblive i Garnisons-Tjensten, skulle ansees som værnepligtige eller ikke. Efter herom at have corresponderet med
det

det kongelige Generalitets- og Commissariats-Collegium, skulde Man i den Anledning herved tjenstligst tilmalde samtlige Landmilice-Sessioner i N. N. Distrikt, til behøgelig Efterretning, at, da en Landsoldat, der engages til Gefrieder eller Underofficer, beholder sine 5 Rdlr. aarlig Douceur af Landet i de 6 Aar, i hvilke han, som Landsoldat, var tjenstpligtig, saa kan han ikke heller fritages for de Forbindteligheder, der paaligge ham som Landsoldat i den Tid. Han kan altsaa ikke, om han er gift, i saadan Tid tage sin Kone og sine Børn med sig til Garnisonen; og de Børn, som han i bemælte Aar avler, ere derfor værnepligtige; men denne Forbindtelighed ophører derimod, naar disse 6 Aar ere forløbne, og han bød da betragtes, som Frimand, og, lig enhver anden gevorben Soldat, eller den, der, efter opfyldt Værnepligt, besøger sig i Kjøbstaden, være berettiget til at tage sin Kone til sig; ligesom og de Børn, han efter den Tid avler med hende i Kjøbstaden, bør nyde lige Ret med andre Kjøbstadsbørn, efter Lovens Medfør.

Under 5te Marts d. A. har Cancelliet tilskrevet samtlige Stiftamtmænd og Amtmænd i begge Riger, inden hvis Jurisdiction-Grændser der ligger Fæstninger saaledes.

N. N.

V. M.

Efter det kongelige Generalitets- og Commissariats Collegiums Mældende hertil, har Hr. K. H. Kronprindsen tilkrevet bemældte Generalitet, at, naar Commandanterne maatte finde det fornødent, at en Oplysning af Fæstningsgravene skeer, da er det Pligt for Borgereskabet i Fæstningen, paa Commandantens Forlangende, at understøtte dette Arbejde saavel med Menneffers Hjælp som med de fornødne Redskaber, og at Borgerne i samtlige Fæstninger til den Ende skulle bringes i Erindring denne dem siden Aarhvs Tid paaliggende Pligt. Denne høieste Befaling skulde Man herved tjenstligst anmode Dem at ville foranstalte bekjendtgjort, de vedkommende Borgereskaber til underdanig Efterlevelse.

Stadshauptmanden i Kjøbenhavn har under 8 October f. A. begjært Cancelliets Resolution angaaende følgende Spørgsmaal: 1) om Placaten af 27 Juli sidstleden kan forstaaes med Hensyn til den borgerlige militære Tjeneste; 2) om den kan anvendes omvendt saaledes, at, naar een, som allerede er Embedsmand, vil vinde Borgereskab, han da ogsaa skal nyde det derudi fastsatte Beneficium; 3) om denne Placat skal forstaaes i Forbindelse med den 2den og 4de §. i Placaterne for Borgervæbningen af 11 Mai d. A. og 11 Febr. f. A.; og 4) om der fra Stadshauptmandskabet skal meddeles

en saadan Embedsmand Beviiis for, at han, paa Grund af forhemældte Placat, er befriet for den borgerlige militaire Tjeneste, forinden han har forevliist Bedkommendes Tilladelse til at maatte drive det af ham opgivende Næringsbrug. I denne Anledning har Cancelliet under 1 Decbr. j. A. svaret: til 1) at Placaten ogsaa er at forstaae om borgerlig militair Tjeneste; til 2) at dette følger af Sagens Natur, naar Embedsmanden faaer Tilladelse til at vinde Borgerkab; til 3) at, da Embedsmand, som erholde Tilladelse at fortsætte eller begynde borgerlig Næring, ved Lov ere fritagne for borgerlig militair Tjeneste, saa har de intet derfor betale; og til 4) at et saadant Beviiis ansees overflødigt, siden Fritagelse for borgerlig militair Tjeneste i dette Tilfælde grunder sig paa Hs. Majestæts udtrykkelige Befaling.

I Anledning af en til Cancelliet indsendt Forskilling, hvori, med Hensyn til den 1 Art. i Forordningen af 25 Mai 1759, forespørges, om det til ringeste Alder for Confirmandere bestemte 14de Aar skal saaledes forstaaes, at Præsten er pligtig at antage til Forberedelse et $13\frac{1}{2}$ Aars Barn, eller at Barnet i det mindste skal have tilbagelagt det 14de Aar før Tilberedelsen, og da efter Forordningens Hensigt confirmeres, om det er beqvemt, udi den Mellemtid af 14 til 15 Aar, har Cancelliet, ved Skrivelse til Biskoppen over Sjælands Bist.

Stift, af 29 Decbr. f. A., fastsat det som Regel i flige Tilfælde: 1) at intet Barn skal bekræftes ved Confirmation i sin Daabes Page, før det, efter Forordningen af 25 Mai 1759, i Art., har fyldt sit 14de Aar, og 2) at ingen Undtagelse herfra i noget Tilfælde kan ventes bevilget, naar Barnet ikke, efter Attest af Kirkebogen, har fyldt sit 13de Aar, forinden Confirmationen holdes, og naar ei Omstændighederne i øvrigt ere beviislige af den Bessæffenhed, at den ansøgte Uadelsse, naar Barnet tillige besidder vedbørstg Kundskab, og er i Forhold ulasteligt, med Føle kan tilstaaes.

De i denne Tidende forhen ommældte Skibe, Maria, ført af Skipper Adolph Lahusen, Pahlmbauh, Skipper Jens Jørgensen Tost, Anna Johanna, Skipper Peder Ommundsen, og Maria Margaretha, Skipper Henry Par, ere laste af Quarantainen og meddeelte Practica.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 18 October er Sognepræst for St. Catharinæ Menighed i Ribe, H. P. Tosttrup, udnævnt til Sognepræst for St. Knuds Menighed i Odense, samt til Stiftsprovst i Fyen og Langeland; Rector ved den latinske Skole i Rønne, Pro-

Professor C. S. Andresen, til Sognepræst for Wisfen-
 berg Menighed i Thyen; Sognepræst i Hirschholm, S.
 F. Zimmermann, til Sognepræst for Guuslev Menig-
 hed paa Falster; Sognepræst for Gjedvad og Vasse Me-
 nigheder, O. Borch, til Sognepræst for Borup Me-
 nighed i Aarhus Stift; residerende Capellan ved St.
 Hans Kirke i Odense, J. E. Ramming, til Sognepræst
 for Harlev og Framlev Menigheder i Aarhus Stift;
 Cand. Theol. A. F. Bach til Sognepræst for Alsted og
 Bjerrebne Menigheder i Aalborg Stift; Sognepræst
 paa Anholt, L. A. Borup, til Sognepræst for Aale
 og Lørring Menigheder i Aarhus Stift; Cand. Theol.
 J. Jermin til Sognepræst for Østerbrønderslev og Halse-
 lund Menigheder i Aalborg Stift; residerende Capel-
 lan for Tikøb, Hornbek og Hellebek Menigheder i Sjæ-
 lund, B. Larsen, til Sognepræst for Tvede og Vinde
 Menigheder i Aarhus Stift; Sognepræst i Erøes-
 tjøbing, H. Thjellesen, til Sognepræst for Ove, Vi-
 ve og Balsgaard Menigheder i Viborg Stift; forhen-
 varende 1ste residerende Capellan ved den nedlagte Ni-
 colai Kirke i Kjøbenhavn, C. Pavels, til Slotspræst
 ved Aggershuus Slot og Sognepræst for Aggers Me-
 nighed i Aggershuus Stift; residerende Capellan for
 Aker Præstegæld i Aggershuus Stift, Doct. Philoso-
 phia J. Neumann, til Sognepræst for bemældte Præ-
 stegæld; Cand. Theol. J. Rynning til residerende Ca-
 pel.

pellan for KINGSAGERS Præstegjæld i Aggershuus Stift;
 Cand. Theol. J. J. Hadeln til residerende Capellan for
 Soggendals Præstegjæld i Christiansands Stift; reside-
 rende Capellan i Sundalens Præstegjæld under Trond-
 hjems Stift, N. Støren, til Sognepræst for Evje
 Præstegjæld i Christiansands Stift; residerende Capellan
 til Hongs Præstegjæld, E. Larsen, til Sognepræst for
 Ous Præstegjæld i Bergens Stift; forhen varende re-
 siderende Capellan til Bægsen i Nordlandene, W. Wil-
 lumsen, til Sognepræst for Soledals Præstegjæld i
 Christiansands Stift; Sognepræst paa Nøraars, P.
 S. Krag, til residerende Capellan ved Domkirken i
 Trondhjem; Sognepræst til Lyngen i Finmarkens Amt,
 H. Junghans, til Sognepræst for Tromsøe Præstegjæld
 i bemældte Amt; Cand. Theol. A. Qvale til residerende
 Capellan ved Bægsøe for Gladsfød Menighed under Brønd-
 søe Pastorat i Nordlandene; Cand. Theol. D. E. Ho-
 vik confirmeret til personel Capellan for Hyllested, Vends-
 løv og Holsteinborg Menigheder i Sjælland; Boghol-
 der i det danske Cancellie, A. P. Rønne, til Kassierer
 sammesteds, og Bogholder samt Regnskabsfører ved de
 offentlige Stiftelser, som staae under Sjællands Bishops
 særskilte Beskyrelse, H. L. Strøm, til Bogholder i for-
 nævnte Cancellie; Cand. Juris G. W. Wulfsberg til
 Undercancellist i Cancelliets 1ste Departement, og Cand.
 Juris D. N. D. Seidelin ligeledes i det 5te Departement;

ment; Secrétaire ved Departementet for de udenlandske Sager, C. F. Sack, til Legationsraad med Justitsraads Rang; A. B. Greve af Moltke til Auscultant i Høiesteret; Undercancellist i det danske Cancellie, F. L. C. Penth Rosenørn, til Justits-Secrétaire i den vestindiske Lands-Overret; Undercancellist i det danske Cancellie, E. H. Winther, til Byesfoged og Byeskriver i Friderikssted paa St. Croix; Procurator J. Lindam til Herredsskriver i Ulfborg og Hind Herreder under Ringkjøbing Amt; Kammerraad A. Steenstrup, efter Ansøgning, i Raade entlediget fra sit Embede som Byesfoged i Beile fra 1ste Jan. næstkommende, og Procurator B. Spiers i hans Sted udnævnt til Byesfoged sammesteds; Byesfoged og 1ste Raadmand i Viborg, Justitsraad K. Wisling, til Borgemeister sammesteds; 2den Raadmand, Overauditeur P. Dinesen, til første Raadmand, og Guldmægtig paa Viborg Criftes-Contolr, J. H. Wager, til 2den Raadmand i bemældte Viborg; Cand. Juris J. Holstein til Herredsfoged i Lysgaard og Hids Herreder under Viborg og Aarhus Amter; Underchirurg ved Kronprindsens Regiment, J. P. G. Briezghel, til Chirurg i Nakflov.

Under det tydske Cancellie: Opsigten med det i Altona, ifølge allerhøieste Patent af 2den Juli d. A., oprettede Vaccinations-Institut, er af Hs. Majestæt anbefroet Doctor Medicinæ Ehlers sammesteds.